

Avrasya Tüneli Projesi Paydaş Katılım Planı İstanbul, Türkiye

Mart 2011

ERM Group, Almanya ve İngiltere
ELC Group, İstanbul

Avrasya Tüneli İşletme İnşaat ve Yatırım A.Ş. (ATAŞ)

Avrasya Tüneli Projesi Paydaş Katılım Planı İstanbul, Türkiye

Mart 2011

Environmental Resources Management adına;

Onay: Karen Raymond

İmza:

Pozisyon: Asli Ortak

Tarih: 23 Şubat 2011

Bu rapor İşveren'e özeldir ve bu rapordan haberdar edilmiş üçüncü şahıslar ve taraflara yönelik, her ne olursa olsun, tarafımızca hiçbir sorumluluk kabul edilmeyecektir. Bu konumdaki herhangi bir taraf kendi risklerini üstlenecektir.

Bu rapor, Environmental Resources Management ünvanıyla faaliyet gösteren Environmental Resources Management Ltd. tarafından, İşveren'le mutabakata varılmış sözleşme hükümlerine uygun ve İş'in genel koşul ve şartlarını da kapsayacak şekilde tüm kaynaklar değerlendirilerek makul yetenek, titizlik ve özenle hazırlanmıştır.

Yukarıda belirtilenlerin kapsamı dışında kalan herhangi bir konu ile ilgili olarak, tarafımızca, ne İşverene ne de başkalarına yönelik hiçbir sorumluluk üstlenilmeyecektir.

ERM GmbH
Siemensstrasse 9
D-63263 Neu-Isenburg
Tel.: +49 (0) 61 02/206-0
Fax.: +49 (0) 61 02/206-202
E-Mail: germany@erm.com
<http://www.erm.com>

ELC Group Ltd.
Kavacık Mah. Şehit Mustafa
Yazıcı Sok. No:20
KAVACIK/ ISTANBUL
(+9)0 216 465 91 30 (pbx)
(+9)0 216 465 91 39 (fax)
E-Mail: info@elcgroup.com.tr
<http://www.elcgroup.com.tr/>

Project No. P0106067

İÇİNDEKİLER

1	GİRİŞ	1
1.1	GİRİŞ	1
1.2	PAYDAŞ KATILIM PLANI'NA GENEL BAKIŞ	1
2	PROJEYE GENEL BAKIŞ	4
3	PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ VE ANALİZİ	5
3.1	GİRİŞ	5
3.2	AVRASYA TUNELİ PROJESİ PAYDAŞLARININ TANIMLANMASI	5
4	ÇSED PAYDAŞ KATILIM STRATEJİSİ'NE GENEL BAKIŞ	9
4.1	GİRİŞ	9
4.2	1. AŞAMA: ÇSED ÖNCESİ DANIŞMA ETKİNLİKLERİ (MART -NİSAN 2009)	9
4.3	2. AŞAMA: ÇSED SİRASINDAKİ DANIŞMA ETKİNLİKLERİ (EKİM 2009- OCAK 2011)	10
4.4	3. AŞAMA: TASLAK ÇSED'İN KAMUOYU İLE PAYLAŞIMI	13
4.5	4. VE 5. AŞAMA: DETAYLI DİZAYN, İNŞAAT VE İŞLETME	13
5	TASLAK ÇSED'İN KAMUOYU ile PAYLAŞIMI	15
5.1	GİRİŞ	15
5.2	TASLAK ÇSED'İN KAMUOYU İLE PAYLAŞIMI	15
6	GÖRÜŞ YÖNETİMİ SÜRECİ	21
6.1	GENEL BAKIŞ	21
6.2	GÖRÜŞLERİN KAYDI VE İZLENMESİ	21
6.3	GÖRÜŞ YÖNETİMİ SÜRECİ	22
7	SORUN GİDERME YÖNETİMİ	23
7.1	GENEL BAKIŞ	23
7.2	AVRASYA TUNELİ PROJESİ SORUN GİDERME MEKANİZMASI	24
8	PAYDAŞ KATILIMININ KAYDEDİLMESİ VE İZLENMESİ	27

8.1	<i>GİRİŞ</i>	27
8.2	<i>PAYDAŞ KAYIT DOKÜMANI</i>	27
8.3	<i>RAPORLAMA</i>	27
8.4	<i>ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	28

1.1**GİRİŞ**

Bu doküman Avrasya Tüneli Projesine ait (bundan böyle “Proje” olarak anılacaktır) Paydaş Katılım Planı’dır. Proje, Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı’na bağlı Demiryolları Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü (DLH) tarafından İstanbul Boğazı’nın altında, kentin Avrupa ve Anadolu yakalarını birbirine bağlayan yeni bir karayolu tüneline tasarlamak, inşa etmek ve işletmek üzere seçilen ATAŞ (Avrasya Tüneli İnşaat ve Yatırım A.Ş.) tarafından geliştirilmektedir.

Proje ATAŞ ve DLH arasında resmen 25 Şubat 2011 tarihinde imzalanan bir Yap İşlet Devret (YİD) anlaşması uyarınca gerçekleştirilecektir. Bunu takiben, Proje hakkında kamuoyu bilgilendirme ve danışma süreci 7 Mart 2011 tarihinde başlamıştır. Bu süreç, Projenin inşa edilmesi için fon desteği sağlayacak olan uluslararası finans kuruluşları tarafından belirlenen sıkı uluslararası standartlara uygun biçimde yürütülmektedir.

Amaç, projeden etkilenen kişiler ve diğer paydaşların zamanında ve yeterli bir biçimde bilgilendirilmesini sağlamaktır. Böylelikle bu paydaşlar düşüncelerini ve kaygılarını dile getirecek uygun fırsatları elde edeceklerdir ve belirtilen kaygılar proje kararlarını etkileyebilir. Bu Paydaş Katılım Planı, Proje ile ilgili paydaşların katılımı hususunda tutarlı, kapsamlı, koordineli ve kültürel açıdan uygun olan yaklaşımı tanımlamayı hedefler. ATAŞ bu katılım sürecini, aşağıda, bu bölümün sonunda sunulan uluslararası iyi uygulamalarla uyumlu bir biçimde yürütmeyi taahhüt etmektedir.

1.2**PAYDAŞ KATILIM PLANI’NA GENEL BAKIŞ**

Paydaş Katılım Planı’nın bu versiyonu (Mart 2011), Projenin yatırım ve dizayn kararlarına bildirmek üzere yürütülen Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) çalışmasına ait bilgilendirme ve katılım faaliyetlerine odaklanmaktadır. Paydaş Katılım Planı önceki aşamalarda yürütülen katılım faaliyetlerini özetlemekte, ayrıca Projenin detaylı dizaynı, inşaatı ve işletiminin sonraki aşamalarında ATAŞ tarafından yürütülecek katılım faaliyetlerine de yer vermektedir. Hem Proje, hem de gelecekteki katılım faaliyetleri ile ilgili planlara yorum yapılmasına olanak sağlaması için Paydaş Katılım Planı, taslak ÇSED raporu ile aynı zamanda yayınlanmaktadır.

Paydaş Katılım Planı “yaşayan bir doküman”dır. Bu doküman proje planlama ve dizayn aşamalarında, inşaat ve uzun vadeli işletim süreçlerine doğru gelişirken güncellenecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Dokümanın geri kalanı şöyle düzenlenmiştir:

- 2. Bölüm Projenin kısa tanımını içermektedir;
- 3. Bölüm Projeden etkilenen ya da Projeye ilgi gösterebileceği düşünülen farklı paydaş gruplarını tanıtmaktadır;
- 4. Bölüm genel strateji içindeki farklı aşamaları sunmakta, bu zamana kadar neler yapıldığını ve ilerideki aşamalar için nelerin planlandığını belirtmektedir;
- 5. Bölüm katılım sürecinin şu an ki aşaması ile ilgili detaylı planı içermektedir;
- 6. Bölüm Proje ile ilgili görüşlerin nasıl yönetileceğini ve ele alınacağını tarif etmektedir. (Görüş Yönetimi);
- 7. Bölüm Proje ya da katılım süreci ile ilgili herhangi bir şikayet olması durumunda takip edilecek prosedürün detaylarını sunar (Sorun Giderme Mekanizması);
- 8. Bölüm paydaş katılım sürecinin nasıl kaydedileceği, izleneceği, değerlendirileceği ve raporlanacağını açıklamaktadır.

Genel olarak, plan bütün etkilenen ve ilgili taraflara

- Projeyi ve Projenin çevre ve toplumu nasıl etkileyeceğini anlamaları için gereken bilginin sağlanmasından
- olumsuz etkilerin nasıl azaltılabileceği, yönetilebileceği ve yararların nasıl optimize edilebileceği ile ilgili görüşlerini, projenin nasıl dizayn edileceği ve uygulanacağı üzerinde hala etki edebilecekleri bir zamanda belirtmeleri için fırsat tanınmasından

emin olmayı amaçlar.

Paydaş Katılım Planı, ATAŞ'ın sorumluluğundadır ve ATAŞ, bunun uygulanmasında şeffaflığa ve hesap verilebilirliğe tamamen bağlıdır. Bazı bilgiler gizli tutulacaktır (piyasayı etkilemesi muhtemel bilgiler, bireylerin kişisel işlerine yönelik bilgiler). Fakat genel amaç, Proje için şeffaf ve adil bir katılım stratejisi izlemektir.

Kamuoyu ile danışma sürecine yönelik uluslararası en iyi uygulama standartları, Projeye dahil olabilecek kredi kuruluşları tarafından yayınlanmış olan ve aşağıda belirtilen dokümanlar referans alınarak oluşturulabilir:

- Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası (EBRD)'nin *Çevresel ve Sosyal Politikası*, 2008 ⁽¹⁾ ;
- EBRD'nin *Bilgi Açıklama ve Paydaş Katılımına dair Performans Gerekliği* 10; ve
- EBRD'nin *Paydaş Katılım Planı Taslak Kılavuz Notu*, Ocak 2009;
- Avrupa Yatırım Bankası (EIB)'nin *Çevresel ve Sosyal İlkeler ve Standartlara dair Açıklaması*, 2009;
- Uluslararası Finans Kuruluşu (IFC) Performans Standardı 1, 2006;
- *Ekvator Prensipleri: Finans sektöründe, proje finansmanında sosyal ve çevresel risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi için emsal olarak kullanılan prensipler*, 2006 ⁽²⁾.

EBRD, EIB ve Ekvator Prensipleri'ni benimseyen Finans Kuruluşları'nın hepsi, etkilenen toplulukların ücretsiz, önceden ve bilgilendirilmiş bir biçimde katılımının sağlanmasını taahhüt etmektedir. Bu danışma; manipülasyon, müdahale, baskı ve tehdit içermeyen; zamanında, uygun, anlaşılır ve bilginin ulaşılabilir olduğu şekilde yürütülen ve kültürel açıdan uygun formatta sunulan bir yapıdadır.

Özetle, uluslararası standartların gereklilikleri şöyledir:

- Projeden etkilenen kişi ve toplulukların ve proje ile ilgilenen diğer tarafların belirlenmesi;
- Kendilerini etkileme ihtimali olan çevresel ve sosyal konular hakkında, Projeden etkilenen veya proje ile ilgili olan diğer taraflarla anlamlı danışma süreci;
- Paydaş görüşlerinin Projenin gelişimini etkileyebileceği bir dönemde uygun bilginin paylaşılması ve bu bilgi paylaşımıyla ilgili uygun duyuru;
- Projenin planlama ve hazırlık aşamalarında mümkün olduğunca erken başlamak üzere tüm Proje aşamalarında paydaşlarla danışma;
- Kişilerin yorum ve şikayetlerini iletebileceği mekanizmaların işlerliği; ve
- Projenin uygulanması sırasında anlamlı danışma yoluyla paydaşlarla devamlılık arz eden bir biçimde yapıcı ilişkilerin korunması.

Türkiye'de, burada önerilen türde projelerin danışma süreci Türkiye Cumhuriyeti'nde esas olarak 17 Temmuz 2008 tarihli (Resmi Gazete No. 26939) Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği tarafından düzenlenmektedir. Ancak, 2007 yılında T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın o dönemde geçerli olan 2003 tarihli ÇED Yönetmeliği uyarınca Avrasya Tüneli Projesi'nin ÇED gerekliliğinden muaf tutulması sonucuna vardığı dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti yasalarınca zorunlu kılınan herhangi bir danışma süreci bulunmamaktadır. Paydaş Katılım Planı'nın oluşturulmasında, yine de Proje'nin Türkiye'de halen yürürlükteki 2008 tarihli ÇED çerçevesinde paydaşlarla danışma sürecine tabi olduğu takdirde yerine getirmesi gereken gerekliliklere dikkat edilmiştir.

(1) www.ebrd.com/pages/about/principles/sustainability/standards.shtml

(2) <http://www.equator-principles.com/principles.shtml>

Proje, İstanbul Boğazı'nın altında, Avrupa Yakası'nda Cankurtaran kıyısından Asya Yakası'nda D100 Eyüp Aksoy Kavşağı'na kadar uzanan, 5.4 km uzunluğunda çift katlı tünelin inşası ile Kennedy Caddesi ve D100 İstanbul-Ankara Karayolu boyunca yapılacak tünel yaklaşım yollarının genişletme çalışmalarını içermektedir. Şekil 2.1, Projenin İstanbul'daki konumunu göstermektedir. Güzergah toplamda 14.6 km.lik bir mesafeyi kapsayacaktır.

Şekil 2.1 *Avrasya Tüneli Projesinin Konumu*

Yaklaşım yollarının genişletme çalışmaları tamamlandığında bu yollar Belediye'ye devredilecek ve Belediye tarafından işletilecektir. Daha sonra ATAŞ tüneli, Ulaştırma Bakanlığı ile sözleşmeli olarak, ücretli geçiş uygulamasıyla yaklaşık 26 yıl boyunca işletilecektir. Proje hakkında daha kapsamlı bir tanıtım, ÇSED Raporu'nun 2. Bölüm'ünde bulunabilir (Bu bilgiler, Projenin internet sitesinde mevcuttur: www.avrasyatuneli.com).

Projenin mevcut dizaynı öncelikle DLH tarafından, sonra ise ATAŞ tarafından geliştirilmiştir. ATAŞ'ın YİD Sözleşmesi için resmi olarak atanması ile şimdi ATAŞ, 2011 yılında inşaata başlama amacıyla daha detaylı bir dizayn geliştirecektir. Tünelin 2015 yılında açılması beklenmektedir.

3.1 GİRİŞ

Bu planın amacı doğrultusunda, paydaş, bir projeden potansiyel olarak etkilenen ya da proje ve proje etkileri ile ilgilenen herhangi bir birey, kurum veya grup olarak tanımlanmıştır¹. Bu nedenle, paydaşların belirlenmesindeki hedef hangi paydaşların doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenebileceğini - olumlu ya da olumsuz olarak- ("etkilenen taraflar") ya da Projeye ilgilendiğini ("diğer ilgili taraflar") tespit etmektir.

Bu bağlamda, Projeden farklı açılardan ya da orantısız biçimde etkilenebilecek ya da sürece katılımda zorluk yaşayabilecek yoksun bırakılmış ya da hassas paydaşların tanımlanması için özel çaba sarf edilmelidir.

Paydaşların belirlenmesi de süreklilik arz eden bir süreçtir ve Paydaş Katılım Planı ilerledikçe düzenli olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir.

3.2 AVRASYA TÜNELİ PROJESİ PAYDAŞLARININ TANIMLANMASI

Tablo 3.1, Avrasya Tüneli Projesinden etkilenmesi olası ya da bu Proje ile ilgili, farklı paydaş gruplarını tanımlamaktadır. Bu paydaş grupları, Proje için yapılan ÇSED'in bir parçası olarak gerçekleştirilen mevcut durumun araştırılması ve etki tahminlerinin yanında, Proje ve etkileri ile ilgili sorumluluk ve menfaatleri olan devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının araştırılması sonucunda belirlenmiştir.

Her gruptan bugüne dek tanımlanmış olan organizasyon ve kişilerin listesi *Ek A'* da verilmiştir. Bu liste, program süresince yeni paydaşlar tanımlandığı takdirde güncellenecektir. Her paydaş ile kolayca iletişim kurulabilmesi amacıyla, bireysel paydaşların iletişim bilgileri ÇSED ekibi tarafından derlenmiştir. Bu bilgiler muhafaza edilecektir fakat herhangi bir üçüncü şahıs ile paylaşılmayacaktır.

¹ Bu tanım, 2000 Aarhus Sözleşmesi'nin Uygulama Rehberi (UN/ECE Bilgi Erişimi, Karar verme Sürecine Halkın Katılımı, Çevresel Konularda Adalet Başvurma Hakkı'na dair sözleşme. Bk. <http://www.unece.org/env/pp/acig.pdf>) 'ndeki 'ilgili kamuoyu' tanımına denk görülmüştür.

Tablo 3.1 Paydaş Gruplarının Belirlenmesi

Paydaş Grubu	Paydaş Grubunun Tanımı
1. Proje güzergahında bulunan arazi ve binaların sahipleri	Bu paydaş grubu Projenin gelişimi için mülk alımı ya da kamulaştırma yoluyla kalıcı olarak alınacak ya da inşaat sırasında geçici olarak işgal edilecek arazilerin ya da diğer mülklerin sahiplerinden oluşur. Mevcut dizayna göre, bu grupta az sayıda özel ticari işletmenin, karışık konut/ticari işletmenin alanı, ve alanları etkiye maruz kalabilecek İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve diğer kamu kuruluşlarına ait spor tesisleri ve camiler vardır. Kimlerin doğrudan etkileneceğine dair nihai bilgiler, detaylı dizayn aşamasında belirlenecektir. Detaylı dizaynda amaç olabildiğince az kişi ve işletmenin yerlerinin değiştirilmesi olacaktır.
2. Proje güzergahında bulunan arazi ve binaların kiracıları ve diğer sakinleri	Proje tarafından alınacak ya da geçici olarak kullanılacak arazi/binaların konut ya da ticari kiracıları ya da diğer sakinleri. Bu grupta resmi kontratla oturan kiracılar, güzergah üstündeki araziye veya binaları kullanan gecekonducular ya da evsizler gibi mülkte daha gayri resmi olarak kalan bu nedenle de muhtemelen daha fazla etkilenecek olan büyük olasılıkla yoksun bırakılmış kişiler bulunur. Kimlerin doğrudan etkileneceğine dair nihai bilgiler detaylı dizayn sırasında belirlenecektir.
3. Projenin yakınında bulunan binaların sahipleri, sakinleri ve kullanıcıları ile Proje yakınındaki işyerleri	Bu grupta yaklaşım yolları yakınında, inşaat sırasında verilecek rahatsızlıktan ya da işletme sırasında trafik artışından kötü etkilenebilecek, konut, iş yeri ve diğer binaların sakinleri ve diğer iş yerleri (örn. Tur operatörleri, büfe işletmecileri) bulunmaktadır. Etkilenen binalar içinde evler, resmi ve gayri resmi kullanıcıları bulunan iş yerleri ve hastaneler, okullar, ibadethaneler, sığınaklar, vs. etkiye daha açık olması muhtemel yerler bulunmaktadır. Etki değerlendirmesine göre Projeden etkilenecek kişilerin bulunduğu koridor 50 metre ile 100 metre arasında uzanmaktadır. Böylece yola 50 metre uzaklıktaki tüm binalar ve 100 metre uzaklıktaki tüm etkiye açık binalar bu grubun içine alınmıştır.
4. Proje güzergahı içinde ve bitişiğindeki arazilerin ve tesislerin kullanıcıları	Bu grup, Projenin yapımı ve işletiminden rahatsız olabilecek, Proje alanının içindeki ya da yakınındaki araziye dinlence için ve/veya yol olarak kullanmakta olan insanları içerir. Bu grup, sahil parklarını kullanan insanları (yürüyüş yapan ve koşan kişiler, oyun alanlarını kullanan küçük çocuklu ebeveynler, gezi tekneleri kullanıcıları, spor tesislerini kullanan insanlar, balıkçılar ve parktan yararlanan genel halk), Kennedy Caddesi karşısındaki Yenikapı feribot iskelesine geçen kişiler, bağlantı yollarında karşıdan karşıya geçen kişiler ve hem Avrupa hem de Asya yakasında cadde boylarındaki toplu taşıma araçlarını kullanan kişileri içerir. Fiziksel engelliler, küçük çocuklu ebeveynler (örn. tekerlekli sandalye ve çocuk arabaları kullanıcıları), genel halktan daha farklı etkilenebilir.
5. Yolu kullananlar ve feribot yolcuları	Bu grup, Proje nedeniyle ulaşimleri aksayabilecek ya da yeni Boğaz geçişinden fayda sağlayacak olan araba sürücülere, kamyon sürücülere ve yaklaşım yollarını kullanan diğer sürücüler ve feribot yolcularından oluşur.
6. Halkın geneli ve iş dünyası	İstanbul içinde veya dışında yaşayanlar, Projenin şehre yönelik sosyal ve çevresel etkileri hakkında görüş sahibi olabilirler. İlgileri; ulaşım kolaylığı, yeşil alan kaybı, çevresel, sosyal veya ekonomik etkiler ya da ticari veya mesleki ilgi olabilir.
7. Yoksun bırakılmış ve hassas gruplar	Yukarıdaki grupların hepsinin içinde katılım sürecine katılmakta dil, okuryazarlık, hareket kabiliyeti, ekonomik ve diğer engeller nedeniyle zorluk yaşayan kişiler bulunabilir. Bu gruplar, güzergah üstündeki her semtteki topluluk liderleriyle iletişim kurularak belirlenmektedir (aşağıya bkz.).

Paydaş Grubu	Paydaş Grubunun Tanımı
8. Topluluk liderleri	İstanbul'da her semt (ya da mahalle) yerel idari işlerle ilgilenen ve yerel halkı temsil edebilecek ve onlarla bir bağ görevi görebilecek, seçilmiş bir Muhtar tarafından temsil edilir. Yerel nüfusun içinde Paydaş Katılım Sürecine alışılmış yöntemlerle erişemeyebilecek olan hassas ve yoksun bırakılmış gruplar da dahil olmak üzere, bazı özel grupların belirlenmesine yardımcı olmaları için Muhtarlarla görüşmeler yapıldı. Toplumda diğer önemli kişiler arasında imamlar ve öğretmenler sayılabilir. Güzergah üzerindeki 25 semt <i>Tablo 5.1'</i> de belirtilmiştir.
9. Toplu ulaşım sağlayıcıları	Bu grup şu anda Yenikapı ve güzergah üzerindeki diğer noktalarda bulunan durakları ve aktarma merkezleri inşaat sırasında etkilenebilecek otobüs ve minibüs işletmecilerinden oluşur. Minibüs işletmecileri tüneli kullanabileceğinden aynı zamanda fayda da elde edebilirler. Bu grupta ayrıca tünelin açılmasından etkilenebilecek Boğaz taşımacılığı yapan feribot operatörleri ve Yenikapı'daki inşaat esnasında sorun yaşayabilecek olan feribot operatörleri de yer almaktadır. Bu paydaşlarla Belediye'nin feribot işletme birimleri ve ilgili minibüs işletmecileri dernekleri vasıtasıyla irtibat kurulacaktır.
10. Ulusal Kamu Kuruluşları	Proje ile ilgili düzenleyici fonksiyonları olan (izinler ya da denetim) ya da Projeye altyapı ya da ilgili hizmetleri sağlayan, ulusal ölçekli kamu kurumları (bakanlıklar, kamu kurumları, kamu hizmetleri). <i>Tablo 5.1'</i> de belirlenen ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir.
11. İl Düzeyinde Kamu Kuruluşları	Valilik ve il idaresi bünyesinde yer alan ve Projeye ilişkin merkezi idare tarafından yetki verilmiş sorumluluklara sahip işlevsel birimler <i>Tablo 5.1'</i> de belirlenen ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir.
12. Belediyeler ve ilçe yönetimleri	Proje ile ilgili sorumlulukları olan İstanbul'daki belediyelerin ilgili birimleri ve belediye başkanları ile ilçe kaymakamlıkları ve idari teşkilatları. <i>Tablo 5.1'</i> de belirlenen ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir.
13. Yerel, ulusal ve uluslararası çevreci ve sürdürülebilirlik STK'ları	Projenin çevresel ve sürdürülebilirliği etkileyen özellikleri (kirlilik, atık, kaynaklar, biyo-çeşitlilik, kuşlar vs.) ve kültürel miras konuları ile ilgilenen, kendi üyelerinin ve/veya kamunun görüş ve menfaatlerini temsil etmeyi hedefleyen kuruluşlar. <i>Tablo 5.1'</i> de belirlenen ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir. Kamuoyu ile danışma etkinliklerine cevap veren başka kuruluşlar belirlenirse bu kuruluşlar da listeye eklenecektir.
14. Yerel, ulusal ve uluslararası sosyal STK'lar	Projenin sosyal, toplumla alakalı, işgücü sağlığını ve güvenliğini ilgilendiren ya da başka benzer yönleri ile ilgilenen, kendi üyelerinin ve/veya kamunun görüş ve menfaatlerini temsil etmeyi hedefleyen kuruluşlar. Sosyal STK'ları hassas grupların (örneğin fiziksel engelliler, kadınlar, evsizler, vs.) menfaatlerini temsil eden grupları da içine almaktadır. <i>Tablo 5.1'</i> de bugüne kadar belirlenen, konuyla ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir. Kamuoyu ile danışma etkinlikleri sırasında başka kuruluşlar belirlendiği takdirde bu kuruluşlar da listeye eklenecektir.
15. Ticari ve mesleki kuruluşlar	Projeye ve etkileriyle ilgilenen, üyelerinin görüş ve menfaatlerini temsil etmeyi hedefleyen iş ve meslek kuruluşları. Proje nedeniyle gündeme gelen konulara akademik/mesleki açıdan ilgi duyan araştırma ve eğitim kuruluşları da bu gruba dahildir. <i>Tablo 5.1'</i> de belirlenen ilgili kuruluşların bir listesi verilmiştir. Kamuoyu ile danışma etkinliklerine cevap veren başka kuruluşlar belirlenirse bu kuruluşlar da listeye eklenecektir.

Paydaş Grubu	Paydaş Grubunun Tanımı
16. Uluslararası finans Kuruluşları	Projenin yapımı için finansman sağlayan çok taraflı, iki taraflı ve özel sektörde faaliyet gösteren finans kuruluşları. Kamuoyu ile danışma etkinlikleri kredi kuruluşları grubunun tüm üyelerine yönelik olacaktır.
17. Ulusal ve yerel basın, TV, radyo	Çeşitli ulusal ve (konuyla ilgili olduğu kadarıyla) yerel medya kanalları ve kuruluşları.

4.1

GİRİŞ

Bu bölüm, Projenin paydaş katılımı yaklaşımının temel aşamalarına genel bir bakış sunmaktadır. Bu, beş temel aşamada tanımlanmıştır:

- 1. Aşama: ÇSED Öncesi Danışma Etkinlikleri
- 2. Aşama: ÇSED Çalışması Sırasındaki Danışma Etkinlikleri
- 3. Aşama : Taslak ÇSED'in Kamuoyu ile Paylaşımı
- 4. Aşama: Detaylı Dizayn ve İnşaat
- 5. Aşama: İşletme

Bu bölümde, her bir aşamada benimsenecek olan yaklaşım ve tamamlanmış olan ilk iki aşamanın sonuçları özetlenmektedir.

4.2

1. AŞAMA: ÇSED ÖNCESİ DANIŞMA ETKİNLİKLERİ (MART -NİSAN 2009)

1. Aşama'da katılım, YİD Sözleşmesi için teklif sahibi ATAŞ'ın seçilmesini takiben ve ÇSED ekibinin atanmasından önce, DLH ve ATAŞ tarafından yürütülmüştür. Bu aşamadaki hedef, Projeyi temel ulusal ve yerel yönetim kurumlarına tanıtmak ve önemli çevresel ve sosyal etkilerle ilgili görüşmeleri başlatmaktır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları İstanbul Bölge Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki çeşitli müdürlükler, Proje yöresindeki ilçe belediyeleri ve İstanbul'un kültürel mirasıyla ilgili sorumlulukları olan dört Koruma Kurulunun da aralarında yer aldığı ulusal, kentsel ve yerel otoritelerle iletişime geçilmiştir.

Bu süreci, bu kuruluşların davet edildiği bir toplantı ve sunum izlemiştir. Bu toplantıların sonuçları resmi olarak kayıt altına alınmamıştır, fakat il ve ilçe seviyelerindeki yerel yönetim birimlerinin ve Koruma Kurullarının dile getirdikleri önemli görüşler şu konular hakkındadır:

- Projeden kaynaklanan trafik ve titreşimin arkeolojik ve tarihi alanlar üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri
- Projenin eski şehrin konumu ve silueti üzerinde neden olacağı etki

2. AŞAMA: ÇSED SIRASINDAKİ DANIŞMA ETKİNLİKLERİ (EKİM 2009- OCAK 2011)

ÇSED Ekibinin Eylül 2009'da atanmasının ardından, ÇSED'in kapsamını belirlemede yardımcı olmak ve değerlendirme çalışmaları sürecinde bilgi sağlamak için kamu kurumları ve Projeye sağlanacak kredi konusunda devreye girebilecek uluslararası proje finansmanı kuruluşlarıyla daha ileri istişareler başlatıldı.

Bu aşamada, katılımı sağlanan hükümet temsilciliklerine bilgi sağlamak için bir Proje Bilgi Dokümanı İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanmış, 1. Aşamada irtibata geçilmiş olan tüm yetkililere ve ayrıca ÇSED sürecinin başlamasıyla tespit edilmiş, Projeye ilgilenme potansiyeli olan kurumlara gönderilmiştir. Bunların arasında listeye eklenmiş olan bakanlıklar ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki birimler (Sağlık ve Sosyal Hizmetler, Su Ürünleri Hali, Çevre Koruma ve Kontrol, İmar Planlama) da yer almaktadır. İletişime geçilmiş olan organizasyonların tam listesi Taslak ÇSED raporunun G Eki'nde verilmektedir.

Proje Bilgi Dokümanı eşliğinde Projenin potansiyel etkileri ve ÇSED yaklaşımı hakkında tarafların görüşlerini ve ÇSED ile ilgili sahip olabilecekleri bilgileri rica eden bir mektup gönderilmiştir. Amaç, ÇSED'de önerilen kapsam, yaklaşım ve ÇSED'de ele alınan konularla ilgili geri bildirim ve etkilerin azaltılması ve izlenmesi hususlarında tavsiye almak olmuştur. Mektupta, yanıtların 2009 yılı Aralık ayına kadar gönderilmesi rica edilmiştir; ancak yanıtlar 2010 yılı yazına dek gelmeye devam etmiş ve gelen görüşlerin hepsi bu Paydaş Katılım Planı versiyonu ile eş zamanlı kamuoyuna duyurulan ÇSED taslağı içinde dikkate alınmıştır. Proje Bilgi Dokümanının gönderilmesinin ardından, daha fazla bilgilendirme ve aydınlatma rica eden çeşitli talepler alınmış ve yanıtlanmıştır.

Buna paralel olarak, 2009 yılı Ekim ayının sonunda ÇSED'in önerilen kapsamının ana hatlarını belirleyen, olası etkileri ve potansiyel hafifletici önlemleri tanımlayan ve daha ileri seviyede danışma etkinlikleri için bir yaklaşım öneren taslak bir Kapsam Belirleme Raporu hazırlanmıştır. Kapsam Belirleme Raporu o tarihte potansiyel kredi kuruluşlarına sunulmuş ve olası önemli etkilerle önerilen yaklaşım ve değerlendirme metodlarının tanımlanmasına ilişkin yorumları alınmıştır.

2. Aşama'da gündeme gelen yorumlar ÇSED Raporu'nun G Eki'nde detaylı olarak verilmiştir ve bunlar temel olarak aşağıdaki hususlara odaklanmıştır:

- Arkeolojik etkiler ve tarihi yapılara verilebilecek hasar potansiyeli;
- İstanbul'un tarihi silüetinin korunması;
- Trafik üzerindeki etkiler;
- Hava emisyonları, atık sular ve hafredilen moloz dahil, atıkların yönetimi;
- Belirlenmiş alanların ve deniz ortamı gibi diğer duyarlı alanların korunması;
- Tünelde acil durumların yönetimi ve;
- Mevcut arazi kullanımları ve kullanıcıları üzerindeki etkiler.

2010'un ikinci yarısında Proje güzergahı boyunca uzanan alanda kültürel mirastan sorumlu olan ve YİD Sözleşmesinin imzalanmasından önce görüşleri alınması gereken dört Koruma Kurulunun katılımına odaklanılmıştır. Bu Koruma Kurulları İstanbul'un kültürel mirasının çeşitli özelliklerinin korunmasında yasal yetkiye sahiptir. Koruma Kurullarına ve Bakanlığa, Proje hakkında bilgi ve aralarında, İstanbul'un çeşitli tarihi ve arkeolojik özelliklerinin üzerindeki etkileri en aza indirecek önlemlerle ilgili önerilerin bulunduğu, taslak ÇSED bulgularından bazı alıntılar sunulmuştur. 2010 yılı Eylül/Ekim aylarında Koruma Kurullarının olumlu görüşleri alınmıştır. Daha detaylı bilgi için, Taslak ÇSED Raporu'nun 11. Bölümü incelenebilir.

Nihai Taslak ÇSED Raporu ile ilgili kamuyu bilgilendirme aşaması için yapılan hazırlıklarda (3. Aşama), Proje güzergahı boyunca yer alan 25 mahallenin muhtarları ile toplantılar yapılmıştır. Bu toplantıların amacı; resmi bilgilendirme sürecinden önce muhtarların Projeden haberdar olmasını sağlamak, ÇSED'in kendi mahallelerinde önemli olması beklenen temel konuları kapsamış olduğunu kontrol etmek, bilgilendirme programı çerçevesinde onların desteğinden yararlanmak ve mahallelerindeki özel sorunları ya da bilgilendirme ve görüş bildirme sürecine etkin bir biçimde katılımın sağlanması için, her mahalledeki, özellikle dikkat edilmesi gerekebilecek grupların tespit edilmesi yönünde muhtarların desteğini almak olmuştur. Bu toplantılarda, Proje, Projenin geçmişi, önemli ÇSED sonuçları ve yaklaşan kamuoyu ile danışma süreci hakkında bilgi içeren bir sunum yapılmıştır. Bu sunumun ardından, Proje hakkındaki ilk görüşlere yönelik sorular, kamuoyu ile danışma programı, onları ve yerel halkı ilgilendiren diğer konularla devam edilmiştir.

Söz konusu 25 mahalle Şekil 4.1’de gösterildiği gibi İstanbul’un dört ilçesine yayılmıştır.

Şekil 4.1 *İstanbul’un, Projeyi içine alan dört ilçesi*

Bu dört ilçenin her birindeki mahalleler Ek A’da listelenmiştir.

Muhtarlarla danışma etkinliğinde öne çıkan önemli noktalar aşağıda özetlenmiştir:

- Kamuoyu ile danışma bilgilerine (poster ve el ilanları) erişim için mahallelerinde muhtelif yerler önerdiler. Ayrıca, kamuoyu ile danışmaya ofisleri aracılığıyla da yardımcı olmaya istekliler;
- Muhtarlara göre, Proje güzergahına 50 metre içinde yaklaşık olarak 250 “apartman” bulunmaktadır. Bunların 75%’e yakını Avrupa Yakası’ndaki Fatih İlçesi sınırları içindedir;
- Proje ilerledikçe kendileriyle takip toplantıları yapılmasını talep ettiler;
- Hassas gruplarla ilgili olarak, Avrupa Yakası’ndaki Fatih bölgesinde küçük bir evsiz grubu tespit ettiler;
- Kamuya açık okuma odaları ve sergiler için yerler tavsiye ettiler ve Bölüm 5’te tanımlanan aktivitelerin planlanmasında dikkate alınan kamuoyu ile danışma programı için duyuruların yerleştirilebileceği yerler önerdiler;
- İnternetin paylaşım için yararlı bir araç olduğunu, fakat yine de basılı kopyaların önemli olduğunu belirttiler (özellikle Avrupa Yakası’nda).

Bu aşama, Paydaş Katılım Stratejisinin şu anki aşamasıdır ve kamu kurumları dışında etkilenen ve konuyla ilgilenen tarafları sürece dahil etmeye odaklanmıştır. Bu aşama, en az 2 ay sürecektir. Hedef, bütün paydaşlara görüşlerini belirtme olanağı sunmak, görüşlerinin Projenin finansman kararlarında ve finansman sağlandıktan sonra başlayacak detaylı dizayn çalışması ve inşaat planlanmasında dikkate alınmasını sağlamaktır.

Danışılacak paydaşlar Bölüm 5'te tanımlanmıştır ve her grubun nasıl katılımının sağlanacağını açıklayan detaylı eylem planı sunulmuştur. Görüşlerin, Projenin dizayn ve karar verme sürecine dahil olmasını sağlamak için yürütülen prosedür Bölüm 6'da, oluşabilecek şikayetler üzerine odaklanan ayrı bir prosedür ise Bölüm 7'de detaylandırılmıştır. Sorun Giderme Mekanizması, Projenin herhangi bir yönüyle ilgili resmi bir sorun bildiriminde bulunmak isteyen kişilere, organizasyonlara, kurumlara ve zamanı gelince Proje üzerinde çalışan görevlilere açık olacaktır.

Bilgilendirme ve görüş bildirme aşaması tamamlandıktan sonra ÇSED, katılım sonuçlarını yansıtmaları için güncellenecektir ve görüşler, Projenin detaylı dizayn ve yapımına yönelik gelecek çalışmalara dahil edilecektir. Nihai ÇSED ve Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı, Projenin internet sitesinde yayınlanacaktır (www.avrasyatuneli.com).

Paydaş katılımının son aşamaları Proje finansmanı onaylandığında başlayacak, yaklaşık 40 aylık detaylı dizayn ve inşaat (4. Aşama) süresince devam edecek ve YİD sözleşmesinin ömrü olan 26 yıllık işletim (5. Aşama) boyunca da sürecektir.

ÇSED'in kamuoyu ile paylaşımının ardından gerçekleşecek katılım etkinlikleri, ATAŞ tarafından Proje uygulamasında başarının önemli bir parçası olarak devam ettirilecektir. Hafifletici önlemlerin başarısını izlemek için paydaş geri bildirimi önemli bir unsur olacaktır.

Katılımın gelecekteki aşamalarının biçimi ve katılım teknikleri henüz son şeklini almamıştır. Fakat en azından aşağıdakileri içerecektir:

- Proje süresince nihai ÇSED dokümanı ve Çevre ve Sosyal Yönetim Planının Projenin internet sitesinde yayınlanması (Bu dokümanlar; Projedeki taslak dokümanlara yapılan yorumlara göre hazırlanan çevresel ve sosyal

hafifletici önlemler ve izleme planlarındaki değişiklikleri vurgulayacaktır);

- Proje tarafından arazileri ya da mülklerinin kullanılması veya alınması nedeniyle doğrudan etkilenecek olan kişilerle ilave istişare (Mülk alımından DLH sorumludur fakat ATAŞ, Yeniden Yerleştire Politikası Çerçevesine uygun olarak Projeden etkilenen insanlarla uygun istişare yapılmasını sağlamak için DLH ile ortak çalışacaktır);
- Yerel halk için üç aylık Proje güncellemeleri ve gelişme bilgilendirmeleri. Bu proje güncellemeleri Muhtarlıklar, diğer kamu alanları ve Projenin internet sitesinde kamuya duyurulacaktır;
- Muhtemelen rahatsızlık yaratacak işler (örn. Yolların geçici olarak kapatılması, çok gürültülü işlemler vs.) de dahil olmak üzere inşaat işlerine ait bilgilerin yerel halka duyurulması. Bu duyurular yerel basına bildiri yollayarak, Muhtarlıklar ve diğer kamu alanları vasıtasıyla bülten dağıtarak, doğrudan etkilenecek evlere ve iş yerlerine bilgi verilerek ve Proje internet sitesinde güncellemelere yer verilerek yapılacak ve;
- Görüş Sürecinin (6. Bölüm) ve Sorun Giderme Mekanizmasının (7. Bölüm) sürdürülmesi ve ulaşılabilir olması.

5.1

GİRİŞ

Bu bölüm, Paydaş Katılım Stratejisi'nin 3. Aşaması – Taslak ÇSED Raporu'nun ve işbu Paydaş Katılım Planı'nın kamuoyu ile paylaşımı ile ilgili bilgi vermektedir. Bu paylaşım sürecinin bir parçası olarak, Çeşitli dokümanlar üzerine yorum yapmak isteyen herhangi bir kişi ya da grup bunu yapmaya davet edilmektedir. Paydaş sürecinin yürütülmesi ile ilgili birçok yöntem vardır ve bu yöntemler, bu bölümde ele alınacaktır.

5.2

TASLAK ÇSED'İN KAMUOYU İLE PAYLAŞIMI

Aşama 3'teki en önemli hedef, Projenin finansmanı ve son dizaynı ile ilgili karar alınmadan önce, bütün etkilenen ve ilgili tarafların, Proje ve Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi üzerine yorum yapabilecekleri olanağı sağlamaktır. 3.Aşama, ÇSED sürecinin bir bölümü olarak taslak ÇSED bulgularının kamuya resmi olarak duyurulmasında ulusal ve uluslararası iyi uygulama standartlarıyla uyum içerisinde olacak şekilde tasarlanmıştır. Bu aşamadaki katılım, potansiyel olarak etkilenebilecek ve ilgili taraflara erişmeyi şu amaçlarla hedeflemektedir:

- Potansiyel olarak etkilenebilecek ve ilgili tüm tarafları Proje ve ÇSED'in taslak bulguları ile ilgili bilgilendirmek;
- Projenin olumsuz etkilerini hafifletmek ve yararlarını maksimize etmek için Proje ile ilgili görüş bildirebilecek ve Projeyi etkileyebilecek taraflara anlamlı fırsatlar yaratmak;
- Kamuyu, nasıl görüş bildirebilecekleri ve görüşlerine istinaden neler yapılacağına dair bilgilendirmek;
- Kamuyu Proje ile ilgili bir sorun giderme mekanizması olduğuna dair bilgilendirmek ve bunun işleyişini, nasıl erişim sağlanabileceğini anlatmak.

Taslak ÇSED paylaşım süreci 7 Mart 2011'de başlayacak ve paylaşım, 8 Mayıs 2011'de bitmek üzere, iki ay sürecektir. Bu iki aylık sürede yapılacak işlerin programı Tablo 5.1'de verilmiştir. Bu program her işin hedefindeki paydaş gruplarını tanımlamaktadır. Önemli aktiviteler aşağıda kısaca tanımlanmıştır.

- Proje sınırlarının 50 metre içerisindeki her haneye, işyerine ve diğer binalara; Proje sınırlarının 100 metre içerisindeki hassas binalara (okullar, hastaneler, bakım evleri, ibadet yerleri, vs) ve Proje güzergahında olan evsiz kişilere ücretsiz olarak Proje broşürü dağıtılacaktır. Kamuya açık alanlarda (hastane, vs.) birden çok Proje el ilanı hazır bulundurulacaktır.
- Medyada, iki ulusal gazetede iki farklı günde verilecek ilanlar ve sürekli medya bildirileri kanalıyla, Proje ile ilgili geniş kapsamlı bir tanıtım yer alacaktır. Proje posterleri güzergah üzerindeki muhtarlıklar, kahveler, çeşitli halk merkezleri ve postaneler dahil kamuya açık yerlere asılacaktır.
- Kamuoyu ile danışma süresi boyunca, Avrupa ve Anadolu yakalarında iki daimi okuma odası (inceleme salonu) oluşturulacaktır. Burada, insanlar taslak ÇSED nüshalarına ve diğer paylaşım materyallerine bakabilecek ve yorumlarını bırakabileceklerdir. Bu odalar, haftada 6 gün Pazartesi-Cuma normal mesai saatlerinde (9.00-17.00), Cuma akşamları ek süre olarak 20.00'ye kadar ve Cumartesi günleri 10.00-16.00 saatleri arasında açık olacaktır.
- İnsanların sorularını sorarak, yorumlarını bırakabilecekleri daha kısa süreli kamuya yönelik tanıtım organizasyonları, Avrupa ve Asya yakalarında yapılacaktır.
- Mesai saatlerinde çalışanı olan, mesai saatleri dışında ise mesaj alan bir Proje telefon hattı hazır bulunacaktır.
- Bilgi, ayrıca Proje internet sitesinde (www.avrasyatuneli.com) de bulunacak ve bu, el ilanları, posterler, gazeteler ve muhtarlıklarla tanıtılacaktır.

Muhtarlar, danışma etkinlikleri ve iletişim yaklaşımları konusunda kapsamlı bir şekilde bilgilendirilmiştir ve böylelikle katılım sürecine dair kamuyu aydınlatarak, farkındalık düzeyini yükseltebilecek ve insanlara, daha fazla bilgi için nereye başvurabilecekleri konusunda bilgi verebileceklerdir.

İki aylık paylaşım süresindeki çeşitli etkinlik ve faaliyetler Şekil 5.1'de, etkinliklerin kesin zaman ve mekanları ise Ek B'de sunulmuştur.

Tablo 5.1 Taslak ÇSED Raporu Paylaşımı için Paydaş Katılım Matrisi

Faaliyet/Unsur	Tanım	Paydaş Grupları																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Projenin internet sitesinde tüm dokümanların yayınlanması.	<p>Taslak ÇSED Raporu, Teknik Olmayan Özet ve diğer kamu bilgilendirme dokümanları (broşürler, el ilanları, posterler, vs.) Projenin internet sitesinde, dijital ortamda (pdf dosya olarak) yer alacaktır. (www.avrasyatuneli.com).</p> <p>Projenin internet sitesinde belirtilecek olan e-posta adresine (esia@avrasyatuneli.com) Proje ile ilgili görüşler/yorumlar iletebileceği gibi, posta yoluyla başvuru için,</p> <p><i>Avrasya Tüneli Projesi ÇSED Danışma Süreci</i> <i>Kutadgu Danışmanlık</i> <i>Caferağa Mah. Safa Sok. No: 6 Kadıköy 34710 İstanbul</i></p> <p>adresi kullanılabilir.</p> <p>Projenin internet sitesinde Görüş ve Sorun Giderme Mekanizmaları (Paydaş Katılım Planının 6. ve 7. Bölümlerine bakınız) da tanıtılacak, görüş ve şikayetlerin nasıl ele alınacağı ile ilgili detaylar sunulacaktır.</p>	Tüm Paydaş Grupları																
2. Okuma odaları	Taslak ÇSED Raporu, Teknik Olmayan Özet ve diğer kamuyu bilgilendirme dokümanları basılmış doküman olarak, kamuya açık iki alanda (Okuma Odaları), halkın incelemesine sunulacaktır. Her iki yerde de, ziyaretçilerin görüşlerini yazabileceği birer Yorum Defteri ve Yorum Formları bulunacaktır. Adresler ve açılış saatleri (bkz. Ek B) bütün materyallerde (gazete ilanları, el ilanları ve posterler: aşağıya bakınız) belirtilecektir.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
3. Dokümanların dağıtımı	<p>Teknik Olmayan Özet ve diğer materyallerin basılmış kopyaları talep üzerine ATAS'tan ücretsiz olarak temin edilebilir. ÇSED Raporu'nun tam bir kopyası çıktı maliyeti 100 TL ye satın alınabilir ve posta ücreti karşılığında gönderilebilecektir veya talep üzerine ücretsiz olarak CD kopyalarında verilecektir.</p> <p>Bütün bu dokümanlara internet sitesinden, Proje bilgi hattını arayarak, esia@avrasyatuneli.com e-posta adresine e-posta göndererek ya da tablonun 1 no'lu kutusundaki adrese yazarak ulaşılabilir.</p>	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
4. Proje Bilgi Hattı	İki aylık bilgilendirme süresi boyunca bir telefon yardım hattı (0216 700 14 14) bulunacaktır. İstanbul'daki çalışma saatleri içerisinde personelin yanıtladığı bu telefon, mesai saatleri dışında arayanların mesaj bırakabileceği bir telesekreter hizmeti verecektir ve bu şekilde, kişi arzu ediyorsa mesaj bırakıp, daha sonra mesai saatlerinde geri aranabilecektir. Telefon numarası bütün kamu	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

	bilgilendirme dokümanlarında ilan edilecektir.																		
5. Resmi gazete ilanları ve basın bildirileri	İlanlar iki ulusal gazetede (Hürriyet ve Zaman), bilgilendirme sürecinin ilk iki haftasında her haftanın birer günü yayınlanacak ve ÇSED'in yayınlandığını ve kamuya yönelik bilgilendirmenin başladığını duyuracaktır. Bu duyurular, daha fazla bilgi için okuyucuları Projenin internet sitesine yönlendirecek ve ÇSED'in kopyaları ile diğer dokümanların nerelerde incelenebileceğini (okuma odaları) ve temin edebileceğini (internet, ücretsiz CD, satın alınabilecek basılı kopyalar) ve diğer bilgilere nasıl ulaşılacağını (aşağıya bakınız) açıklayacaktır. İlanlar ayrıca proje tanıtım etkinliklerinin tarih ve yerlerini de duyuracaktır (aşağıya bakınız). Proje ile ilgili basın açıklamaları diğer medya kuruluşlarına gönderilecektir.	•	•	•	•	•	•		•										
6. Proje Özeti ve buna eşlik eden danışma mektubunun dağıtımı	Projeyi anlatan ve ÇSED'in ana bulgularını özetleyen, kısa, resimli bir Proje Özeti kamu kurumlarına ve STK'lara, katılım sürecini açıklayan ve görüş bildirmeye davet eden bir ön mektup eşliğinde gönderilecektir. Proje özeti, ÇSED sürecinin ana bulgularını özetleyecek ve daha fazla bilginin nerelerde mevcut olduğunu (internet, ücretsiz CD, okuma odaları ve Proje tanıtım etkinlikleri, satın alınabilecek basılı kopyalar) açıklayacak ve daha fazla bilgiye erişim için irtibat bilgilerini paylaşacaktır. Proje Özeti'nin kopyaları, ayrıca, daha detaylı bilgi edinmek isteyen ilgili diğer gruplara da ücretsiz olarak verilecek ve dijital bir kopyası da Projenin internet sitesinde yer alacaktır.								•	•	•	•	•	•	•	•			
7. Broşür ve Poster	Okuması kolay, kısa, resimli bir broşür ve buna eşlik eden poster Projeyi ve ÇSED'in ana bulgularını özetleyecektir. Broşür ve posterler güzergah boyunca yer alan tüm muhtarlıklara tedarik edilecektir. Muhtarlar, posterleri sergileme ve broşürlerin isteyen herkese ücretsiz olarak verilmesini sağlama dahil katılım sürecine yardım etmeyi kabul etmişlerdir. Katılım sürecinin ilk günlerinde, kamuya yönelik broşürler Projenin sınırlarının 50 metre içerisindeki tüm hanelere, iş yerlerine ve diğer binalara ve Proje sınırlarının 100 m içerisindeki hassas yerlere (örneğin; okullar, hastaneler, ibadethaneler) ücretsiz dağıtılacaktır. Posterler de güzergah boyunca; ilan panoları, sosyal merkezler, kütüphaneler, marketler, postaneler, fatura ödeme merkezleri, halka açık park ve oyun alanları girişleri, kahvehaneler, ulaşım istasyonları (örneğin; otobüs durakları, tren istasyonları, Yenikapı Feribot İskelesi) gibi birçok kamuya açık noktaya yerleştirilecektir.	•	•	•	•	•	•	•	•										

Şekil 5.1

3. Aşama (Taslak ÇSED'in Paylaşımı) programı

	Faaliyet	Öncesi	1-10. Günler	11-20. Günler	21-30. Günler	1 – 40. Günler	41-50. Günler	51-63. Günler	Sonrası
0	Süreç hakkında bilgilendirme için Muhtarlarla ön toplantılar								
1	ÇSED ve bilgilendirme materyallerinin internet yoluyla paylaşımı								
2	İstek halinde ÇSED, Teknik Olmayan Özet ve Proje Özeti CD'sinin gönderilmesi								
3	Okuma odalarının açılması ve basılı dokümanların satış için hazır bulunması								
4	Doküman kopyalarının bulunması								
5	Proje Bilgi Hattı								
6	Resmi gazete ilanları		•	•					
7	Kamusal alanlarda broşür dağıtımı ve posterler								
8	Kamu kuruluşlarına ve STK'lara mektuplar ve Proje Özeti gönderimi								
9	İstenildiği takdirde takip toplantıları								
10	Gerektiği takdirde hassas gruplar için özel önlemler								
11	Kamuoyu Bilgilendirme Etkinlikleri								
12	Paydaş kaydı tutulması ve gerektiği gibi cevap verilmesi								
13	Görüşlerin ATAS/DLH ile ele alınması ve cevaplarda görüş birliğine varılması								
14	Nihai ÇSED ve ÇSYP'nin revize edilerek yayımlanması								

6.1

GENEL BAKIŞ

Kamuoyu ve paydaşlarla danışma sürecinde alınan tüm görüşlerin, önerilerin, kaygıların ve başvuruların iyi uygulamalar ile uyumlu bir şekilde, şeffaf ve adilane bir biçimde dikkate alınması ve cevaplanması esastır. Bunu sağlamak için, kamuoyu ile danışma sürecinin bir parçası olarak, görüşlerin nasıl ele alınacağı ve cevaplanacağını detaylandıran Görüş Yönetimi Süreci geliştirilmiştir. Bu, stratejinin hem şimdiki hem de sonraki aşamalarında uygulanacaktır.

Görüş Yönetimi Süreci'nin hedefi, bütün görüş ve önerilere gereken dikkatin verildiğinden ve uygun hallerde, Projenin o görüşe nasıl yaklaştığının açıklandığı bir cevabın gecikmeksizin paydaşa verildiğinden emin olmaktır. Bu görüş süreci ücretsiz, açık ve erişilebilir olacaktır ve bildirilen sorunlar adil ve şeffaf bir şekilde cevaplanacaktır.

6.2

GÖRÜŞLERİN KAYDI VE İZLENMESİ

Ek C'de sunulan Görüş Formu 3. Aşamada ve sonrasında halkın ve kuruluşların görüş sunabilmeleri için geniş kapsamlı bir şekilde kamuyla paylaşılacaktır. Başka araçlarla (telefon, e-posta, mektup, şahsen) yapılan başvurular da görüşü alan kişi tarafından görüş formlarına işlenecektir. Görüş bildiren kişilerden daha sonra Projenin ileriki aşamalarında kendileriyle irtibata geçebilmek için isim ve iletişim bilgilerini vermeleri istenecektir; ancak arzu ederlerse isim ve başka kişisel bilgi vermeden de sürece katılabilirler. Okuma odalarını ve tanıtım etkinliklerini ziyaret edenler ve bilgi talep edenlere dair de kayıt tutulacak; ancak bu sürece de isteyenler kimlik belirtmeden katılabileceklerdir.

Proje ile ilgili iletişime geçilen herkes yapılan görüşler ve konuların nasıl ele alındığı gizlilik prensibine uygun şekilde kayıt altına alınacaktır. Bu kayıtlar 2. Aşamada oluşturulmuş bulunan Paydaş Kayıt Dokümanı'na eklenecektir.

Herhangi bir paydaş Proje veya süreç ile ilgili bir memnuniyetsizlik ya da sorun dile getirirse, bu durum 7. Bölüm'de açıklandığı şekilde, 4. Aşama'da (Detaylı dizayn ve inşaat) ve 5. Aşama'da (işletme) da ele alınmaya devam edecek olan sorun giderme mekanizmasıyla değerlendirilecektir.

3. Aşama sırasında, görüş yönetimi süreci ÇSED ekibi tarafından yönetilecek ve aşağıdaki gibi yürüyecektir.

1. **Görüşün Alınması:** Toplantı sırasında veya diğer yollar ile ÇSED ekibi ile şahsen görüşülmesi, telefon, mektup, görüş formu ile gerçekleşir.
2. **Görüşün, Görüş Defteri'ne resmi olarak kaydedilmesi:** ÇSED ekibinin bir üyesi tarafından kaydedilir. Eğer görüş iyi anlaşılammıyorsa ya da ek bilgiye gereksinim duyuluyorsa, bu aşamada başvuran kişiden görüşünü daha net belirtmesi istenmelidir.
3. **Görüş Proje ekibi tarafından gözden geçirilir:** Hafta bazlı incelemelerde ATAŞ ve ÇSED danışmanları hazır bulunur. Bir önceki hafta alınan bütün görüşler gözden geçirilir. Birbirine benzer ya da aynı görüşler alındığında, bunlar bir araya derlenir ve görüşü dile getiren her paydaş ayrı tanımlansa dahi, benzer görüşler tek bir konuymuş gibi işlem görür.
4. **Proje ekibi tarafından uygun bir cevap geliştirilir:** Potansiyel eylem seçenekleri arasında; ÇSED metnini revize etmek daha fazla mevcut durum ya da değerlendirme verileri sağlamak, ek azaltma ya da izleme önlemleri geliştirmek, ya da Projenin dizaynını yeniden değerlendirmek bulunmaktadır. Proje, bir öneri sunamadığında, bunun nedenleri Nihai ÇSED Raporu'na dahil edilecek Paydaş Kaydı'nda açıklanacak ve uygun hallerde başvuruya kişisel bir cevap verilecektir.
5. **Sorunu ele almak ve çözümlemek için yapılması gerekli eylemler uygulanır:** Bu eylemler tamamlandıktan sonra görüş defterine kayıt edilirler.
6. **Cevap imzalanır ve kapatılır:** İşlemin sonuçlandırılması, ÇSED ekibinin bir üyesi tarafından görüş kaydına atılan bir imza ya da bir yazışma şeklinde olabilir. Bu yazışma, görüşle birlikte dosyalanır ve görüş kaydında referans olarak belirtilir.

ÇSED süreci tamamlandıktan sonra Projenin Çevre ve Şikayet Müdürü, Görüş Yönetimi Süreci ile ilgili sorumluluğu üzerine alacaktır.

Görüş Form'u Ek C'de sunulmuştur.

7.1

GENEL BAKIŞ

Avrasya Tüneli Projesi için, hakları ya da menfaatleri olumsuz etkilenen paydaşların Projeye katılım sağlamaları için için resmi ve süreklilik arz edecek olan bir Sorun Giderme Mekanizması oluşturulmuştur. Bildirilen bir sorun, Projenin uygulanışına dair dile getirilen her türlü rahatsızlık anlamını taşır.¹ Sorunlar; Projenin etkileri, neden olduğu hasarlar ya da zararlar ilgili özel endişeler şeklinde olabileceği gibi, paydaş katılım sürecine erişim ya da bildirilen görüşlerin nasıl ele alınacağına, inşaat veya işletme sırasındaki Proje faaliyetlerine veya algılanan olay ya da etkilerle ilgili endişeleri de içerebilir.

En iyi uygulama örnekleri, Sorun Giderme Mekanizması ile etkilenen toplulukların kaygı ve sorunlarının öğrenilerek, bunlara çözüm getirilmesini gerektirir. Mekanizma, bir projeden kaynaklanan etkiler ve risklerin büyüklüğüyle uyumlu olmalıdır. Sorun Giderme Mekanizması dile getirilen kaygıları zaman yitirmeden ve etkin bir müdahale ile ele almalıdır. Bunu yaparken, kültürel açıdan uygun ve etkilenen toplumun her kesimine, bir maliyet ve ceza yükü getirilmeden erişilebilir, anlaşılır ve şeffaf bir süreç kullanılmalıdır. Mekanizma, başka hukuki ya da idari çözüm yollarına başvurulmasını engellememelidir. Etkilenen topluluklar, paydaş katılım faaliyetleri sırasında sorun bildirim süreci hakkında bilgilendirilmeli ve Proje, kişilerin gizlilik hakkını korumak kaydıyla, sorunlara ilişkin uygulamalar hakkında kamuya düzenli olarak rapor sunulmalıdır.

Bu nedenle sorunların yönetimi paydaş katılımının ve bir projenin risk yönetiminin çok önemli bir parçasını oluşturur. Bildirilen sorunlar paydaşların artan kaygılarının (gerçek ve algılanan) bir göstergesi olabilir ve eğer tespit edilip çözüme ulaştırılmazlarsa bu kaygılar daha da çoğalabilir. Sorunların tespit edilmesi ve yanıtlanması projeler, topluluklar ve diğer paydaşlar arasında olumlu ilişkilerin gelişimini destekler.

Sorunların izlenmesi, tekrar eden problemlere, artan çatışmalar ya da anlaşmazlıklar ile ilgili işaret verecektir.

1 Yorumlardan farklı olarak, şikayetler, Projenin bir sonucu olarak mağdur tarafın olumsuz etki olarak değerlendirdiği durumla ilgilidir. Şikayet içermeyen görüşlerde kayıt altına alınacak ve değerlendirilecek ve gerekirse 5. Bölüm'de belirtildiği şekilde yanıtlanacaktır.

Bu süreç aşağıdaki temel adımlardan oluşacaktır:

1. **Sorunun belirlenmesi:** Sorununu bildiren kişinin ÇSED ekibi ile şahsen görüşmesi, telefon, mektup, şikayet formu, toplantı sırasında veya diğer yollar izlenerek gerçekleşir.

Sorun, 'Sorun Giderme Mekanizması Formu'na (bkz. Ek D) ve 'Sorun Kayıtları'na ATAŞ tarafından görevlendirilecek bir Çevre ve Şikayet Müdürü⁽¹⁾ tarafından kaydedilir. Sorun Kayıtları ATAŞ'ın ofisinde tutulacaktır.

Doğrudan DLH'ye ya da Belediye'ye iletilen şikayetler ATAŞ'a yönlendirilecek ve sorun bildirmeye ilişkin normal prosedür başlayacaktır.

2. **Sorunun alındığının resmi olarak bildirilmesi:** Bu işlem, duruma bağlı olarak, sorunun alınmasını izleyen 5 gün içerisinde yüz yüze görüşme, telefon görüşmesi ya da mektupla gerçekleştirilir. Eğer sorunun ne ile ilgili olduğu tam olarak anlaşılmamışsa ya da ek bilgiye gereksinim duyuluyorsa, bu aşamada sorunu bildirenden konuyu daha net açıklaması istenecektir.
3. **Çevre ve Şikayet Müdürü duruma bağlı olarak, gerektiğinde bir sorunu üst yönetime bildirir:** Çevre ve Şikayet Müdürü sorunla kimin ilgileceği ve ek destek gerekip gerekmediğine karar vermek konusunda Proje ekibine destek verir.
4. **Çevre ve Şikayet Müdürü'nün sorunu aktarması:** Çevre ve Şikayet Müdürü, uygun bir yanıtın verilmesi için ilgili birim(ler)e/personelere/yükleniciye yazılı olarak sorunu aktarır.
5. **Cevap/Önlem geliştirilmesi:** Çevre ve Şikayet Müdürü ve sorunun aktarıldığı ekip, gerekli olan durumlarda üst yönetim ve diğerlerinin katkıları da alınarak bir cevap/önlem geliştirilir. İhtiyaç doğması halinde, Proje, karmaşık sorunlarla ilgili olarak anlaşmazlık çözücü bir "komite"nin kurulmasını değerlendirebilir.

(1) ÇSED ile ilgili kamunun bilgilendirilmesi süreci sırasında, süreçle ilgili gündeme gelebilecek sorunlar ÇSED ekibi tarafından, ATAŞ yönetimi ile birlikte değerlendirilerek, ele alınacaktır. ATAŞ'ın Çevre ve Şikayet Müdürü henüz göreve atanmamıştır.

6. **Gerekli eylemlerin uygulamaya geçirilmesi:** Konuyu ele alan gerekli eylemler uygulanır ve bunların tamamlanması sorun kayıtlarına işlenir.
7. **İlgili müdürün onayı:** İlgili Müdür tarafından cevap/önlemin onaylanması, sorun kaydına atılan bir imza ya da anlaşmaya varıldığını göstermek üzere yapılan ve sorunla birlikte dosyalanan bir yazışma şeklinde olabilir ve sorun kaydında bu yazışma referans olarak belirtilir.
8. **Cevap/önlemin etkilenen tarafa bildirilmesi:** Çevre ve Şikayet Müdürü, etkilenen tarafa yapılan müdahaleyi bildirmek için en uygun yaklaşımın belirlenmesinde hemfikir olunmasını ve bunun uygulanmasını sağlar.
9. **Sorun bildirenin yanıtının kaydedilmesi:** Sorun bildirenin yanıtı, sorun konusunun kapanıp kapanmadığını veya başka tedbirler alınması gerekip gerekmediğini değerlendirmede yardımcı olması için kaydedilir. Çevre ve Şikayet Müdürü uygun iletişim kanallarını kullanarak (büyük olasılıkla telefon ya da yüz yüze görüşme), şikayet eden kişinin yapılan müdahaleyi anladığını ve sonuçtan tatmin olduğunu teyit etmelidir. Şikayet eden kişinin yanıtı sorun bildirme kayıtlarına alınır.
10. **Sorunun kapanması:** Sorun, sorunun kapanıp kapanamayacağına ya da başka takip ve eylemler gerekip gerekmediğine karar verecek olan Çevre ve Şikayet Müdürü tarafından kapanır. Eğer konunun daha ileri aşamalı takibi gerekiyorsa, Çevre ve Şikayet Müdürü sürecin 3. Basamağına geri dönerek sorunu yeniden değerlendirmeli ve uygun eylemi hayata geçirmelidir. ATAŞ sorunları bir ay içinde çözmeye çalışacaktır. Bu mümkün olmadığında, sorun bildiren kişi, düzenli olarak gelişmelerden haberdar edilecektir.

Sorun bildiren kişi, her zaman Türkiye Cumhuriyeti yasa ve yönetmeliklerine uygun olan diğer hukuki çözüm yollarına başvurabilir.

Sorun Giderme Mekanizması, ücretsiz, açık ve herkes tarafından erişilebilir olacak, görüş ve şikayetler şeffaf ve adil bir şekilde cevaplandırılacaktır. Prosedürler hakkında bilgiler, kiminle nasıl iletişime geçileceği Projenin internet sitesinde ve diğer materyallerde bulunacaktır. Özellikle, bütün çalışanlar Sorun Giderme Mekanizmasından haberdar edilecek ve yeni gelen çalışanlar da Projeye dahil olduklarında bilgilendirileceklerdir. İrtibat noktaları ile ilgili bilgiler, çalışan bilgi panolarında ve saha bilgi panolarında ilan edilecektir.

Çevre ve Şikayet Müdürü, Proje süresince Sorun Giderme Mekanizmasının genel sorumluluğunu taşıyacak; harici paydaşların ve çalışanların prosedürlerden haberdar olmalarını, tüm temasların derhal ele alınmasını ve cevapların uygun bir şekilde ve zamanında verilmesini sağlayacaktır. İnşaat başlamadan önce irtibat bilgileri yaygın bir şekilde duyurulacaktır. Her ay bir defa Çevre ve Şikayet Komitesine bir rapor sunulacaktır. Komite ilerlemeyi gözden geçirecek, cevap tarihi için belirlenmiş sürede bir cevap/önlem geliştirilmemiş ise harekete geçecektir. Komite üç ayda bir Yönetim Kuruluna prosedürlerin işleyişi ile ilgili bir rapor verecektir.

İnşaat yüklenicileri ve alt-yükleniciler aynı sistemi yürütmekle yükümlü olacaklar, bildirilen sorunlara aynı biçimde ve aynı standartlara uyarak cevap vereceklerdir. Yüklenicilerin her ay, Çevre ve Şikayet Komitesine, bütün temaslar ve bunların nasıl cevaplandığı ile ilgili bir rapor vermeleri gerekecektir.

Görüş ve Sorun Giderme Mekanizması Prosedürlerinin işleyişine dair bir özet Projenin internet sitesinde yıllık olarak bildirilecektir. Bu raporda, ilgili kişilerin ve kuruluşların gizliliği korunacaktır.

Avrasya Tüneli Projesinin Sorun Giderme Mekanizması Formu EK D’de sunulmaktadır.

8.1**GİRİŞ**

Bu bölümde Paydaş Katılım Planı faaliyetlerini raporlamak ve izlemek için kullanılacak raporlara genel bir bakış sunulmaktadır.

8.2**PAYDAŞ KAYIT DOKÜMANI**

ÇSED paydaş katılımı sırasında gündeme getirilen tüm hususlar mantıklı ve sistematik bir şekilde kaydedilecektir. Böylelikle tüm hususlar uygun cevaplar/önlemler belirlenene ve kapanış gerçekleşene dek takip edilebilecektir. Değerlendirme sürecinden bugüne dek gündeme getirilmiş olan hususlar Ek G’de sunulan Paydaş Kayıt Dokümanı’nda kaydedilmiştir. 3. Aşamada ve sonrasında bu kayıtların tutulmasına devam edilecek ve kayıtlar gündeme getirilen konuların yönetiminde bir veritabanı olarak kullanılacaktır. Paydaş Kayıt Dokümanı’nda aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

- Paydaş için bir referans numarası;
- İsim ve irtibat bilgileri (isimsiz olarak görüş belirtme talebi yok ise)
- İletişim tarih(ler)i:
- İrtibata geçen(ler)e ilişkin detaylar;
- Bildirilmiş konu(lar) (yorum, öneri, soru, şikayet, vs);
- Önerilen cevap/önlem ve gerçekleştirilecek eylemler
- Durum (kayıtlı, aktif, kapanmış).

Çok sayıda paydaşın benzer konularda görüş bildirmesi halinde, görüşler konularına göre gruplandırılacak ve cevaplar, dokümanın ayrı bir bölümünde bir arada takip edilecektir. Ana kayıt dokümanında, cevap sütunda uygun bir şekilde referans belirtilecektir.

8.3**RAPORLAMA**

2. Aşamada geliştirilmiş olan mevcut paydaş kayıt dokümanı, Nihai Taslak ÇSED Raporunun G Eki’nde yer almaktadır.

Paydaşların ve bireylerin gizliliğini korumak için paydaş kayıt dokümanı kamuya paylaşılmayacaktır. Ancak, ATAŞ Nihai Taslak ÇSED Raporu ile ilgili kamuoyu ile danışma etkinlikleri (3. Aşama) sırasında, yapılmış olan yorumların bir özetini yayınlayacak, Projenin sonraki aşamalarında da katılım faaliyetleri ve Projenin sonuçları ile ilgili düzenli güncellemeler yaparak bunları internet sitesinde yayınlayacaktır.

8.4

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Katılım faaliyetlerinin etkinliği, Paydaş Katılım Planında belirlenmiş olan amaç ve hedeflere göre değerlendirilecektir. Bu değerlendirme, faaliyetlerin planla ne kadar uyum içerisinde gerçekleştiğini ve burada tanımlanmış hedefleri ne kadar gerçekleştirdiğini ölçecektir. Sonuçlar ve alınan dersler (eğer var ise) Proje ilerledikçe ve hayata geçirildikçe Paydaş Katılım Planının daha yeni güncellemelerine dahil edilecektir.

Paydaş Katılım Planının değerlendirilmesi, Paydaş Katılımı ve Şikayet Süreci için bir takım Temel Performans Göstergeleri kullanılarak şekillendirilecektir.

1. Paydaş Katılım Planının, halkın görüşlerini belirtmesi için, ATAŞ internet sitesinde ya da başka bir yerde mevcut, güncel ve hazır halde bulunması.
2. Bütün planlanan faaliyetlerin programlandığı gibi uygulanması.
3. Yerel halkın ve diğer paydaşların, Projeden, ve özellikle onları etkilemesi olası faaliyetlerin programından (örn; yerel inşaat tarihleri) haberdar olması - rastgele yapılan görüşmelerle kanıtlandığı üzere.
4. Görüş ve Şikayet Prosedür'ü hakkındaki bilgilerin planlandığı gibi yayılması ve yürütülmesi.
5. Yüklenici ve alt-yüklenicilerin aynı sistemi benimsemesi.
6. Tüm kişilerin beş iş günü içerisinde uygun bir cevap alabilmesi, bildirilen bütün sorunların ya bir ay içinde çözülmesi ya da şikayet eden kişinin bildirdiği sorun hakkında neler yapıldığı konusunda bilgilendirilmesi.
7. Paydaş Katılım Planının uygulanması ve Sorun Giderme Mekanizmasının işleyişine ilişkin yıllık raporun Projenin internet sitesinde yayınlanması.

EK A: PAYDAŞ LİSTESİ (OCAK 2011)

Paydaş Grubu/sınıflandırma	Belirlenmiş Paydaşların Detayları
1. Proje güzergahında bulunan arazi ve binaların sahipleri	Dizayn tamamlanana ve gerekli arazi belli olana kadar teker teker tanımlanmayacaktır. Şu anki aşama için potansiyel olarak etkilenen arazi sahipleri ve kullanıcılarıyla Grup 3 ile birlikte irtibata geçilecektir.
2. Proje güzergahında bulunan arazi ve binaların kiracıları ve diğer sakinleri	Bakınız 1. Grup.
3. Projenin yakınında bulunan binaların sahipleri, sakinleri ve kullanıcıları ile Proje yakınındaki iş yerleri	Proje sınırlarının 50 metre içindeki tüm konutlar, iş yerleri, kamu binaları ve tesisler ve 100 metre yakınındaki bütün hassas binalar (hastaneler, okullar, üniversiteler, çocuk yuvaları, camiler, kiliseler, bakım evleri, barınaklar, vb.). Kumkapı Balık Pazarı ve toptancı Balık Pazarında iş yapan insanlar ve çeşitli yerlerdeki spor tesislerinin işletmecileri, kafeler ve büfeleri içerir.
4. Proje güzergahı içinde ve yakınındaki arazilerin ve tesislerin kullanıcıları	Parkı kullanan insanları (yürüyüş ve koşu yapan, spor alanlarını kullananlar, küçük çocuklu ebeveynler, balıkçılar, marina kullanıcıları), Projenin yakınındaki diğer spor tesisleri, iş merkezleri, kafeler, marketler, camiler, kiliseler, toplu taşıma tesisleri ve yaya geçitlerini kullanan insanları, orada ikamet edenleri ve ziyaretçileri kapsar.
5. Yolu kullananlar ve feribot yolcuları	Yaklaşım yolları boyunca otobüs, minibüs, vapurları kullanan insanlar ve Yenikapı vapurlarını ve diğer Boğaz geçişlerini kullanan insanlar. Kennedy Caddesi'ni, D100 Karayolu'nu ve bu yaklaşım yollarına bağlanan diğer ana yolları kullanan otomobil sürücüleri.
6. Genel Halk ve İş dünyası	İstanbul ya da İstanbul dışındaki halk arasında konuyla ilgilenen herkes.
7. Yoksun Bırakılmış ve Hassas Gruplar	Avrupa Yakası'ndaki Fatih İlçesi'nde deniz surları yakınında yaşayan küçük bir evsiz grubu tespit edilmiştir. Birkaç hassas olması muhtemel arazi kullanımları da (hastaneler, ibadethaneler ve okullar) güzergah üzerinde bulunmaktadır.
8. Topluluk liderleri	Güzergah boyunca yer alan 25 mahallenin muhtarları: Üsküdar İlçesi: Selimiye, Acıbadem, Barbaros ve Ünalın. Fatih İlçesi: Cankurtaran, Küçük Ayasofya, Sultanahmet, Nişanca, Şehsuvar Bey, Katip Kasım, Muhsine Hatun, Cerrahpaşa, Aksaray, Kocamustafa Paşa, ve Yedikule. Zeytinburnu İlçesi: Kazlıçeşme Kadıköy İlçesi: Koşuyolu, Acıbadem, Hasanpaşa, Merdivenköy, Dumlupınar, Sahrayıcedid, 19 Mayıs, Kozyatağı, ve Bostancı. Bu bölgeler, halkın arasındaki imamlar, diğer dini liderler, okul ve lise müdürleri ve diğer liderler 3. Aşama sırasında iletişime geçilerek tespit edilecek ve kendilerine istenirse Projeye katılma konusunda olanak sunulacaktır.
9. Toplu Ulaşım Sağlayıcıları	Belediyenin otobüs ve vapur hizmetlerinin işletmecileri (belediye bölümleri İDO, SHAS, İETT) ve minibüsçüler birliği (Minibüsçüler Esnaf Odası). Boğaz geçişlerinde hizmet veren birçok özel küçük işletme vardır fakat bunlar genelde yayalara ve turistlere yönelirler ve

Paydaş Grubu/sınıflandırma	Belirlenmiş Paydaşların Detayları
	bunların Projeden etkilenmesi beklenmemektedir. Bu nedenle, yerel halk ve genel kamuoyu dışında özel olarak iletişime geçilmeyeceklerdir. Özel motor işletmecilerinin bir derneği yoktur. Proje ile ilgili ilanlar belediye vapurlarına, otobüs işletmelerine ve minibüsçüler derneklerine bilgilendirmek amacıyla gönderilecektir.
10. Ulusal Kamu Kuruluşları	<p>Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Ulaştırma Bakanlığı Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü. Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları İstanbul Bölge Müdürlüğü. Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü. Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı – İstanbul Bölge. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü. Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü</p>
11. İl Düzeyinde Kamu Kuruluşları	<p>IV No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu V No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu VI No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu İstanbul Yenileme Alanları Kurulu</p>
ve	
12. Belediyeler ve İlçe Yönetimi Kuruluşları	<p>Fatih İlçe Belediyesi Maltepe İlçe Belediyesi Kartal İlçe Belediyesi Üsküdar İlçe Belediyesi Zeytinburnu İlçe Belediyesi Kadıköy İlçe Belediyesi İstanbul Valiliği Fatih İlçe Kaymakamlığı Devlet Su İşleri, İstanbul 14. Bölge Müdürlüğü İstanbul Arkeoloji Müzesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı, Koruma, Uygulama ve Denetim Müdürlüğü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı, Planlama Müdürlüğü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı, Atık Yönetim Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Su Ürünleri Hali Müdürlüğü</p>

Paydaş Grubu/sınıflandırma	Belirlenmiş Paydaşların Detayları
	<p>İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Etüt ve Projeler Daire Başkanlığı, Kentsel Tasarım Müdürlüğü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Ulaşım Daire Başkanlığı, Ulaşım Planlama Müdürlüğü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı, Deniz Hizmetleri Müdürlüğü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Fen İşleri Daire Başkanlığı, Altyapı Hizmetleri Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Boğaziçi İmar Müdürlüğü İstanbul Koruma Alanları Alan Yönetimi Daire Başkanlığı İstanbul İl Özel İdaresi</p>
<p>13. Yerel, ulusal ve uluslararası çevre ve sürdürülebilirlik kuruluşları ve STK'ları</p>	<p>UNESCO Türkiye Ulusal Komitesi WWF Türkiye Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) Türkiye Doğa Derneği Dünya Kuşları Koruma Kurumu (Birdlife International) Kuş Araştırmaları Derneği Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı) Turmepa (Deniz Temiz Derneği) TÜDAV (Türk Deniz Araştırmaları Vakfı) İstanbul Miras Komitesi Arkeologlar Derneği - İstanbul Şubesi. ÇEKÜL (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı) EMBARQ (Dünya Kaynakları Enstitüsü, Sürdürülebilir Ulaşım Merkezi) Tarih Vakfı İstanbul Kültürel Miras Platformu İKSV (İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı). İstanbul S.O.S. Europa Nostra (Avrupa Kültürel Miras Kuruluşları Federasyonu) Balıkçılığı Koruma Geliştirme Derneği Samatya Güzelleştirme ve Koruma Derneği Yenikapı Yalı Mahallesi Koruma Derneği Fatih İmar ve Çevre Vakfı Zeytinburnu Çevre ve Kültür Derneği Zeytinburnu Çevre Gönüllüleri Derneği</p>

Paydaş Grubu/sınıflandırma	Belirlenmiş Paydaşların Detayları
14. Yerel, ulusal ve uluslararası sosyal STK'lar	Şefkat-Der Türkiye Yardım Sevenler Derneği BEDD (Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği) Altı Nokta Körler Vakfı KAGIDER (Türkiye Kadın Girişimciler Derneği) İMECE (Toplumun Şehircilik Hareketi) İYD (İnsan Yerleşimleri Derneği)
15. Ticari ve Mesleki Kuruluşlar	TUROB (Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği) IDO Minibüsçüler Odası (İstanbul Minibüsçüler Odası) İstanbul Balıkçılar Derneği Kumkapı Turistik Restoranları Esnafları Dayanışma Derneği Tarihi Yarımada İşadamları ve Yöneticiler Derneği Zeytinburnu İş Adamları Derneği Eminönü ve Sirkeci İş Adamları Derneği Mimarlar Odası ve Mimarlar Odası İstanbul Şubesi İnşaat Mühendisleri Odası- İstanbul Şubesi Çevre Mühendisleri Odası- İstanbul Şubesi Şehir Plancıları Odası - İstanbul Şubesi
16. Uluslararası Finans Kuruluşları	Kredi kuruluşları grubunun bütün üyeleri
17. Ulusal ve Yerel Basın, TV, Radyo	Kamuoyu ile danışma etkinliklerinin resmi ilanları Projenin Avrupa ve Anadolu yakalarında dağıtılan yerel ve ulusal gazetelere verilecektir. Proje ile ilgili basın bildirileri tüm medyada yayınlanacaktır.

EK B: ÇSED KATILIM ETKİNLİKLERİ DETAYLARI

1. Okuma Odaları:

ÇSED İnceleme Salonu – Avrupa Yakası

Org. Nafiz Gürman Cad. No.217/1A Kocamustafapaşa Mah. (Samatya) Fatih İstanbul

ÇSED İnceleme Salonu – Asya Yakası

İETT Bağlarbaşı Ulaşım Müzesi ve Kültür Merkezi – 8 No’lu Oda

Gazi Cad. No.22 Selamiali Mah. (Eski Bağlarbaşı İETT Garajı) Üsküdar İstanbul

Kamuya açık bu Okuma Odaları (İnceleme Salonları), Pazartesi – Perşembe günleri arasında sabah 09.00 ile öğleden sonra 17.00 arası, Cuma günlerinde sabah 09.00 ile akşam 20.00 arası ve Cumartesi günlerinde sabah 10.00 ile öğleden sonra 16.00 arasında olmak üzere 7 Mart 2011 ile 8 Mayıs 2011 tarihleri arasında açık olacaktır.

2. Kamuoyu ile Danışma Etkinlikleri:

Avrupa Yakası:

18 - 19 Mart ve 3 - 4 Nisan 2011:

Eminönü Halk Eğitim Merkezi, Bab-ı Ali Caddesi No.37 Cağaloğlu İstanbul

Anadolu Yakası:

25 - 26 Mart 2011:

İETT Bağlarbaşı Ulaşım Müzesi ve Kültür Merkezi - Mimar Sinan Salonu

Gazi Cad. No.22 Selamiali Mah. (Eski Bağlarbaşı İETT Garajı) Üsküdar İstanbul (Burası, Asya yakasındaki Okuma Odası ile aynı adrestedir.)

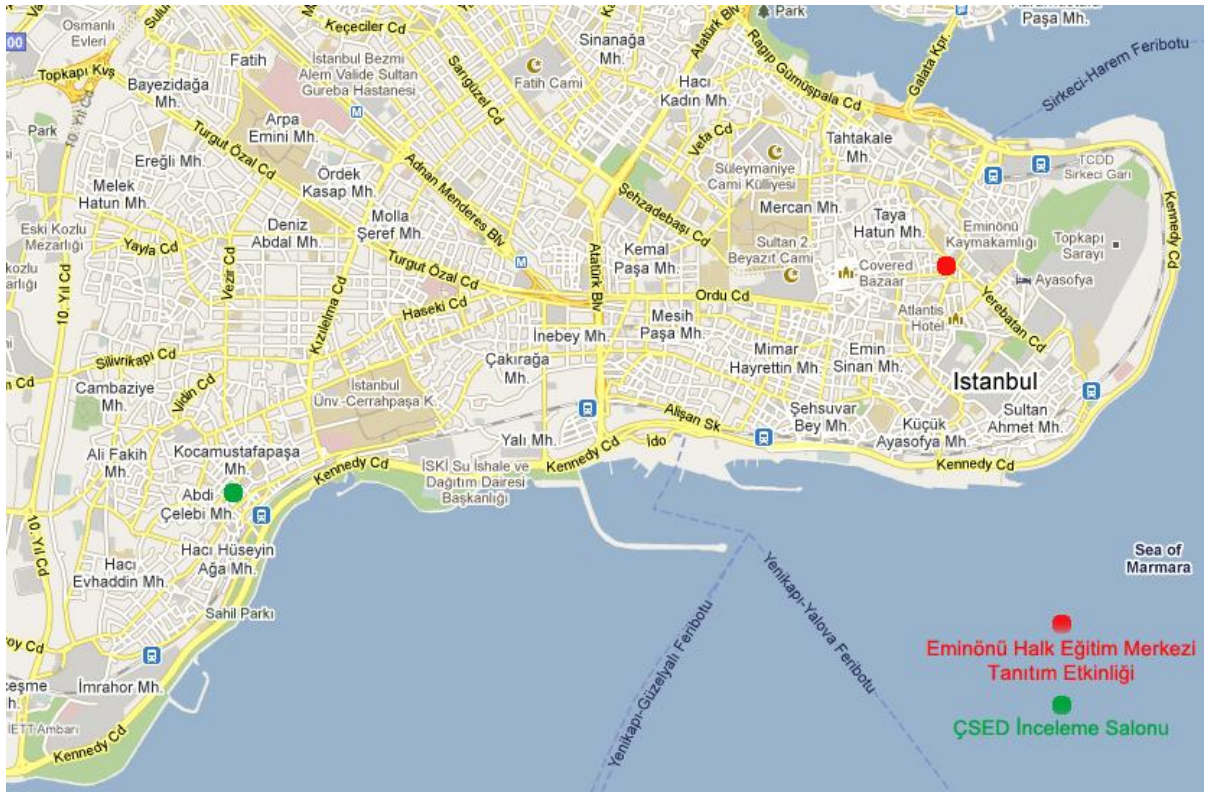
- 3. Proje Internet Sitesi:** www.avrasyatuneli.com (Daha fazla bilgiye ulaşmak ve bilgi talep etmek için)
- 4. Proje e-posta adresi:** esia@avrasyatuneli.com (Görüş bırakmak ve daha fazla bilgi talep etmek için)
- 5. Proje Bilgi Hattı:** 0 216 700 14 14 (Daha fazla bilgiye ulaşmak, bilgi talep etmek ve görüş bırakmak için)
- 6. İlanların verileceği gazeteler:** *Hürriyet* ve *Zaman* (Bu gazeteler, Proje güzergahında en çok dağıtım ve okunma oranına sahiptir.)

7. **Posta adresi:** (Daha fazla bilgi talep etmek, yazılı görüş bırakmak ya da ÇSED Raporu'nun bir kopyasını satın almak için)

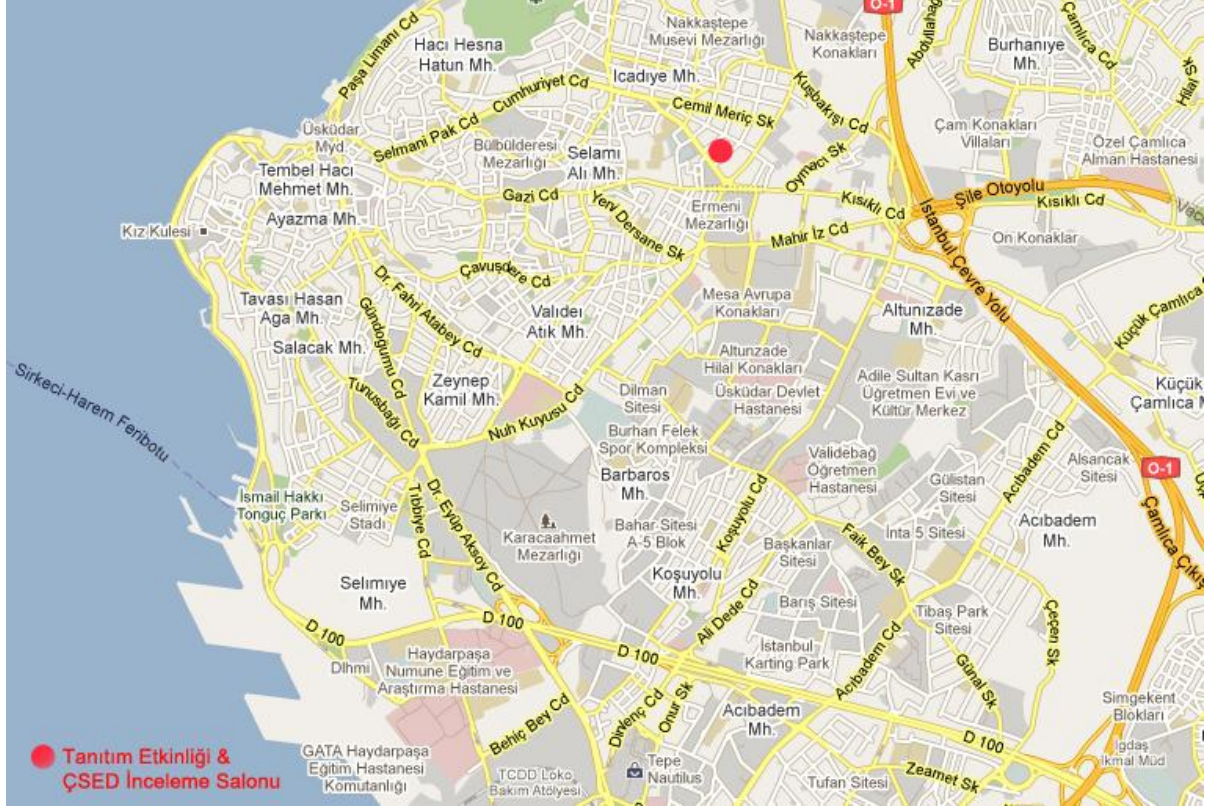
Avrasya Tüneli Projesi ÇSED Danışma Süreci
Kutadgu Danışmanlık
Caferağa Mah.
Safa Sok.
No: 6
Kadıköy 34710
İstanbul

Sorun giderme mekanizması ile ilgili irtibat bilgileri, ÇSED kamuoyu ile danışma aşaması tamamlandıktan sonra Projenin internet sitesinde yayınlanacaktır.

Avrupa yakasındaki okuma odası ve etkinlik adresleri:

Asya yakasındaki okuma odası ve etkinlik adresleri:

EK C: GÖRÜŞ FORMU

Avrasya Tüneli Projesi: GÖRÜŞ FORMU			
GÖRÜŞ BİLDİREN KİŞİYE AİT BİLGİLER			
<p>Sizi gelecekte projeye ilgili gelişmelerden haberdar edebilmemiz için isim, adres ve iletişim bilgilerinizi bizimle paylaşmanızı rica ediyoruz. Ancak, eğer dilerseniz, görüşlerinizi isimsiz olarak da bildirmenizde sakınca yoktur. Bu durumda, lütfen isim kısmına "İSİMSİZ" yazınız. İsminizi bildirmesiniz dahi görüşleriniz ATAŞ tarafından dikkate alınacaktır.</p>			
İsim:	Sadece Kurum içi kullanım içindir: Görüş Bildirme Şekli: ☐ Şahsen ☐ Telefonla ☐ Okuma odasında ☐ Posta ile ☐ E-posta ile ☐ Diğer (lütfen belirtiniz)		
Kayıt tarihi:			
Adres:			
E-posta adresi:	Proje gelişmeleri hakkında bilgilendirilmek istiyor musunuz? ☐ Evet ☐ Hayır		
İlçe/Topluluk:			
PROJEYE DAİR GÖRÜŞLERİNİZ			
SADECE KURUM İÇİ KULLANIM İÇİNDİR: GÖRÜŞÜN DURUMU			
Görüşün Kayıt Altına Alınması (E/H):	Tarih:	Görüş No:	Kaydeden:
Cevap Verilmesi Gerekli mi?	Evet/Hayır	Cevabı Hazırlamaktan Sorumlu Kişi:	
Cevap Gönderimi (tarih):		Cevabın Kayıt Altına Alınması (tarih):	

EK D: SORUN GİDERME MEKANİZMASI FORMU

Avrasya Tüneli Projesi: ŞİKAYET KAYDI		
SORUN BİLDİREN KİŞİYE AİT BİLGİLER		
İsim:	Sadece Kurum içi kullanım içindir: Sorunu Bildirme Şekli: ☐ Şahsen ☐ Telefonla ☐ Okuma Odasında ☐ Posta ile ☐ E-posta ile ☐ Diğer (lütfen belirtiniz)	
Kayıt tarihi:		
Kaydeden: ☐ Sorunu bildiren ☐ Diğer (Kim olduğunu belirtiniz)		
Adres:		
E-posta adresi:	Do you wish to be kept informed of Project developments? ☐ Yes ☐ No	
İlçe/Topluluk:	Sadece Kurum içi kullanım içindir: Sorun kaydedilip bir kopyası sorun bildiren kişiye verildi mi? ☐ Evet. Tarih:	
Doldurulmuş Sorun Giderme Mekanizması Formunu aldığına dair sorun bildiren kişinin imzası:		
SORUN BİLGİSİ		
Sorunu belirtiniz:		
SADECE KURUM İÇİ KULLANIM İÇİNDİR: KAYIT VE CEVAP		
Sorun Referans Numarası:	Çevre ve Şikayet Müdürü Tarafından Sorunun Kayda Alındığı Tarih:	
Sorunu Kaydeden Personelin İsmi:	Sorunu Cevaplamakla Yükümlü Departman ve Müdür:	Sorunun Kopyası Verilenler: ☐ Çevre ve Şikayet Müdürü (Orijinali) ☐ Sorunu Kaydeden/Sorun Bildiren Kişi (Kopya 1) ☐ Sorunu Çözmekle Yükümlü Kişi (Kopya 2) ☐ Üst Yönetim [Gerektiği takdirde] (Kopya 3)
Gerekli Eylem (Gerektiği takdirde sorunun durumuna göre güncellenecektir):		
Gelişmeyi Çevre ve Şikayet Müdürüne Rapor Etme Son Tarihi (gerekirse güncellenecektir): Tarih:	Gelişmeyi Sorun Bildiren Kişiye Rapor Etme Son Tarihi (gerekirse güncellenecektir): Tarih:	
SADECE KURUM İÇİ KULLANIM İÇİNDİR: ŞİKAYETİN DURUMU		
Tarih:	Sorunun Durumu (gerektiği takdirde satır ekleyiniz):	
Sorunun Kapanması:	Tarih:	Çevre ve Şikayet Müdürü İmzası:

ERM'nin dünya genelinde aşağıdaki ülkelerde ofisleri bulunmaktadır.

ABD	Japonya
Almanya	Kanada
Arjantin	Kazakistan
Avustralya	Kolombiya
Belçika	Macaristan
Birleşik Arap Emirlikleri	Malezya
Brezilya	Meksika
Çin	Peru
Ekvador	Polonya
Endonezya	Portekiz
Fransa	Porto Rico
Güney Afrika	Romanya
Güney Kore	Rusya
Hindistan	Singapur
Hollanda	Şili
Hong Kong	Tayvan
İngiltere	Tayland
İrlanda	Venezuela
İspanya	Vietnam
İsveç	Yeni Zelanda
İtalya	

ERM Frankfurt Ofisi

Siemensstrasse 9
63263 Neu-Isenburg
Almanya

T: +49 6102 206 0
F: +49 6102 206 202

ERM Londra Ofisi

8 Cavendish Square
Londra
W1G 0ER
İngiltere

T: +44 20 7465 7200
F: +44 20 7465 7272

www.erm.com